

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 7P/198/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7814205042
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marta Hrenčuková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2014:7814205042.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava sudkyňou Mgr. Martou Hrenčukovou vo veci maloletých detí X. N. nar. XX.XX. XXXX, dieťaťa matky X. T. nar. XX.XX. XXXX, nezamestnanej, bytom N. G. G. XXX a E. N. nar. XX.XX. XXXX, nezamestnaného, bytom M. XX a maloletého C. N. nar. XX.XX. XXXX, dieťaťa maloletej matky X. N. nar. XX.XX. XXXX, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava, na návrh otca maloletej X. N., o zrušenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi, o úpravu práv a povinností rodičov voči maloletej X. N., o priznanie rodičovských práv a povinností maloletej matky k osobnej starostlivosti o maloletého C. N. a o ustanovenie poručníka maloletému C. N. takto

rozhodol:

Okresný súd Rožňava m e n í rozsudok tunajšieho súdu 7P/239/2013 - 28 zo dňa 01.08. 2013 a 7P/4/2014 - 26 zo dňa 23.01. 2014 tak, že z r u š u j e ústavnú starostlivosť nad maloletou X. N. nar. XX.XX. XXXX a maloletým C. N. nar. XX.XX. XXXX.

Súd maloletú X. N. nar. XX.XX. XXXX z v e r u j e do osobnej starostlivosti otca E. N. nar. XX.XX. XXXX.

Súd z a v ä z u j e matku maloletej X. - X. T. nar. XX.XX. XXXX prispievať na výživu maloletej po 27,13 Eur mesačne od právoplatnosti tohto rozsudku, vopred vždy do 15 dňa toho ktorého mesiaca do rúk otca maloletej.

Súd p r i z n á v a maloletej matke X. N. nar. XX.XX. XXXX rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu k osobnej starostlivosti o maloletého syna C. N. nar. XX.XX. XXXX.

Súd maloletému C. N. nar. XX.XX. XXXX sa poručníka u s t a n o v u j e starého otca E. N. nar. XX.XX.XXXX, ktorý bude oprávnený a povinný ho zastupovať a spravovať jeho majetok.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov tohto konania.

o d ô v o d n e n i e :

Otec maloletej X. a starý otec maloletého C. svojim návrhom žiadal, aby súd zrušil ústavnú starostlivosť nad maloletými deťmi a maloletú dcéru X. zveril do jeho osobnej starostlivosti. Zároveň žiadal, aby matka maloletej X. bola zaviazaná k vyživovacej povinnosti voči maloletej v minimálnej výške. Ako zákonný zástupca maloletej dcéry X. zároveň žiadal, aby jej súd priznal rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu k osobnej starostlivosti o maloletého syna C.. Poukázal na to, že otcovstvo voči maloletému C. zatiaľ nie je určené a preto navrhuje, aby bol ustanovený za poručníka maloletému. Svoj návrh odôvodnil tým, že maloletá dcéra pochádza z jeho mimomanželského vzťahu s jej matkou, s ktorou nežije v spoločnej domácnosti. Žije s družkou S. M. a spoločne sa starajú o ich maloleté dieťa S. N., ktorá má sedem rokov. V ich domácnosti bývajú aj dospelí synovia jeho družky a družke pomáha aj s výchovou jej

dvoch maloletých synov. Dospelý syn jeho družky I. M. je biologickým otcom maloletého C.. Otcovstvo voči dieťaťu chce uznať. Trval na tom, že má vytvorené podmienky pre starostlivosť o maloletú dcéru a jej dieťa. S rodinou býva v rodinnom dome, kde sú štyri izby a príslušenstvo. Maloletá matka so svojim synom má k dispozícii jednu miestnosť. Bola nad ňou a jej maloletým synom nariadená ústavná starostlivosť, ale od 24.06. 2014 sú doma. Maloletá matka sa o syna riadne stará a vie sa postarať aj o domácnosť. Uvedomuje si, že je zodpovedný za jej starostlivosť a ako poručník maloletého vnuka C. práva a povinnosti vyplývajúce z tejto funkcie bude v prospech maloletého vnuka riadne vykonávať. Maloletá matka sa o svojho syna bude starať v jeho domácnosti.

Matka maloletej X. s návrhom súhlasila a súhlasila aj s výpoveďou otca maloletej. Vo svojej výpovedi uviedla, že nemá z čoho prispievať na výživu maloletej dcéry, lebo je nezamestnaná, odkázaná na dávky v hmotnej núdzi, ktoré poberá po 157,- Eur mesačne. Stará sa o maloletého syna K. N., ktorý má štyri roky. Žije s K. N., ktorý je taktiež nezamestnaný. Dcéra s maloletým synom ju navštívila a aj ona je toho názoru, že sa o svoje dieťa dokáže postarať.

Maloletá matka X. N. vo svojej výpovedi uviedla, že sa o svoje dieťa dokáže postarať, naučila sa to v Detskom domove v Košiciach. Teraz je už s dieťaťom doma a býva u svojho otca. Otcovstvo voči maloletému synovi ešte nie je určené. U otca má vytvorené dobré podmienky pre starostlivosť o dieťa. Otec jej s touto starostlivosťou pomáha a zabezpečuje ju aj finančne. Stýka sa aj so svojou mamou, ktorá jej dáva aj peniaze. O maloletého syna sa bude riadne starať.

Zo spisu tunajšieho súdu 7P/239/2013 súd zistil, že rozsudkom zo dňa 01.08. 2013 bola nad maloletou X. N. nariadená ústavná starostlivosť v Detskom domove Košice Uralská 1. Rodičia maloletej boli zaviazaní prispievať na jej výživu v minimálnej výške. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 13.08. 2013.

Zo spisu tunajšieho súdu 7P/4/2014 súd zistil, že rozsudkom zo dňa 23.01. 2014 bola nariadená ústavná starostlivosť aj nad maloletým C. N. v Detskom domove Košice Uralská 1. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť 04.03. 2014.

Zo správy od Detského domova Košice Uralská 1 súd zistil, že maloletá X. N. bola umiestnená v ich detskom domove 04.09. 2013 na základe rozsudku tunajšieho súdu o nariadení ústavnej starostlivosti. Aj nad maloletým C. N.Á. bola nariadená ústavná starostlivosť a bol umiestnený v ich detskom domove. Maloletá X. od septembra 2013 do 07.11. 2013 navštevovala špeciálnu základnú školu a mala individuálny plán vzdelávania. Štúdium prerušila z dôvodu termínu pôrodu a starostlivosti o dieťa. Od januára 2014 pokračovala v štúdiu, v škole sa jej darí a na vysvedčení bude mať samé jednotky a dve dvojky. Je v každodennom telefonickom kontakte so svojim priateľom I. M., ktorý je otcom jej syna C. a je v sporadickom telefonickom kontakte so svojim otcom a matkou. Maloletá bola aj na návšteve u svojho otca a bolo zistené, že má tam vytvorené podmienky pre starostlivosť o svoje dieťa. Dňa 07.10. 2013 sa konala prípadová konferencia za účasti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava, Obce Ochtná a Gemerská Poloma, ako aj za účasti rodiny maloletej X. a bolo dohodnuté, že maloletá zotrvá v ústavnej starostlivosti do skončenia povinnej školskej dochádzky. Na konferencii dňa 20.05. 2014 bolo rozhodnuté, že všetky úlohy vytýčené na prvej konferencii boli splnené, maloletá úspešne ukončí povinnú školskú dochádzku, o svojho maloletého syna C. sa príkladne stará a so svojim otcom a s priateľom je v pravidelnom kontakte. S otcom maloletej bolo dohodnuté, že podá návrh na súd a bude žiadať o zrušenie ústavnej starostlivosti nad maloletou a jej synom a požiada o ich zverenie do svojej starostlivosti. Maloletá túži po návrate k rodine a preto, že sú splnené všetky podmienky detský domov doporučuje zrušenie ústavnej starostlivosti nad maloletou a jej synom.

Podľa správy od Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava, otec maloletej X. je nezamestnaný, poberá dávku v hmotnej núdzi. Žije na spôsob manželstva s S. M. a starajú sa o maloletú dcéru S.. Z predošlého manželstva jeho družky pochádzajú štyri deti, ktoré taktiež žijú s nimi v spoločnej domácnosti. Rodina na uvedenej adrese obýva starší rodinný dom, kde vybavenie domácnosti je základné. Napriek tomu, že ide o problémovú rodinu, sú tam vytvorené podmienky pre starostlivosť o maloletú a jej dieťa. Citová väzba maloletej X. k svojej rodine je primeraná. V ďalšej príprave na povolanie nemá záujem pokračovať, v plnej miere sa chce venovať v starostlivosti o dieťa a vedeniu domácnosti. Podľa informácií od detského domova, samostatne a plnohodnotne zvláda všetky úkony týkajúce sa potrieb jej dieťaťa. Situáciu maloletého C. je potrebné posudzovať súčasne so situáciou jeho maloletej matky. Rodičia maloletej X. sa chcú podieľať na starostlivosti o dieťa a v dome, v ktorom žije otec maloletej X. sa

vyčlenila jedna miestnosť, ktorá má slúžiť pre potreby maloletej X. a jej dieťaťa. Matka maloletej X. je nezamestnaná, odkázaná na dávky v hmotnej núdzi. Otec maloletej taktiež poberá dávky v hmotnej núdzi a je vedený ako uchádzač o zamestnanie.

Podľa správy od Sociálnej poisťovne Rožňava, rodičia maloletej X. nepoberajú dávku v nezamestnanosti, ani dávky nemocenského poistenia.

Po takto vykonanom dokazovaní kolízny opatrovník maloletých detí navrhol návrhu vyhovieť.

V zmysle ustanovenia § 55 ods. 3 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z., súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, alebo do pestúnskej starostlivosti, alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

V zmysle ustanovenia § 36 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z., rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, sa môžu kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, môže súd aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti.

V zmysle ustanovenia § 65 ods. 1,2,3 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z., ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní. Výživné plnoletých detí upraví súd len na návrh.

V zmysle ustanovenia § 75 ods. 1 citovaného zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

V zmysle ustanovenia § 62 ods. 1 až 5 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z., plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obidvaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti a možnosti a majetkové pomery, je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované neplnoleté dieťa, alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopnosti, možnosti a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

V zmysle ustanovenia § 29 ods. 1, 2 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z., súd môže priznať rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu k osobnej starostlivosti o maloleté dieťa aj maloletému rodičovi dieťaťa, staršiemu ako 16 rokov, ak spĺňa predpoklady, že výkon tohto práva zabezpečí v záujme maloletého dieťaťa. Ak je potrebné spravovať majetok maloletého dieťaťa, v rozhodnutí o priznaní rodičovských práv a povinností súd zároveň rozhodne o ustanovení opatrovníka na spravovanie jeho majetku.

V zmysle ustanovenia § 56 ods. 1,2,3 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z., ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností, alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok. Poručník nie je povinný osobne sa starať o maloleté dieťa. Ak sa poručník o maloleté dieťa osobne stará, má nárok na príspevky podľa osobitného predpisu. Ak sa poručník o dieťa osobne nestará, dohliada na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje.

V zmysle ustanovenia § 58 ods. 1 až 7 Zákona o rodine, v rozhodnutí o ustanovení poručníka súd uvedie konkrétny rozsah majetku, ktorý bude poručník spravovať, spôsob nakladania s ním, lehoty, v ktorých je poručník povinný predpokladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa a správy o maloletom dieťati. Pri výkone správy majetku maloletého dieťaťa poručníkom sa použije osobitný predpis. Správa o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa obsahuje najmä informácie o výnosoch, investíciách, ako aj účel a výšku výdavkov a príjmov súvisiacich s týmto majetkom. Správa o maloletom dieťati obsahuje najmä informácie o jeho zdravotnom stave, jeho vzdelávaní a osobitných potrebách. Poručník je povinný vykonávať svoju funkciu riadne a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Za jej riadny výkon zodpovedá súdu. Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého dieťaťa vyžaduje schválenie súdu. Súd sústavne sleduje spôsob výkonu funkcie poručníka a najmenej dvakrát do roka v súčinnosti s obcou a orgánom sociálno - právnej ochrany výkon funkcie poručníka hodnotí. Za porušenie povinností pri spravovaní majetku maloletého dieťaťa zodpovedá poručník podľa všeobecných predpisov o náhrade školy. Po zániku poručníctva je poručník povinný predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku maloletého dieťaťa, najneskôr do dvoch mesiacov po zániku svojho poručníctva. Medzi poručníkom a maloletým dieťaťom nevzniká vyživovacia povinnosť.

Z prevedeného dokazovania vyplýva, že právoplatným rozsudkom tunajšieho súdu bola nad maloletou X. nariadená ústavná starostlivosť v Detskom domove Košice. Maloletá počas ústavnej starostlivosti porodila syna maloletého C., otcovstvo voči ktorému ešte nie je určené. Tunajší súd aj nad maloletým C. nariadil ústavnú starostlivosť v tom istom detskom domove, v ktorom ústavnú starostlivosť vykonávala matka. Maloletá matka počas ústavnej starostlivosti ukončila povinnú školskú dochádzku, mala individuálny plán výuky a starala sa aj o svojho maloletého syna C.. Jej starostlivosť o dieťa bola na dobrej úrovni a aj v súčasnej dobe sa o svoje dieťa riadne stará. Maloletá X. počas ústavnej starostlivosti bola v kontakte so svojou rodinou, najmä so svojim otcom, ktorý žije s družkou a s deťmi. Jedno z detí jeho družky I. M. je biologickým otcom maloletého C.. Otec maloletej X. vytvoril podmienky a predpoklady k tomu, aby sa ujal starostlivosti o svoju maloletú dcéru X. a jej dieťa. Vychádzajúc z týchto skutočností, aj podľa názoru súdu záujem maloletej X. a jej dieťaťa si vyžaduje, aby žili v rodinnom prostredí u otca maloletej. Súd preto zrušil ústavnú starostlivosť nad maloletou X. a jej dieťaťom. Maloletú X. súd zveril do osobnej starostlivosti otca a jej matku zaviazal k vyživovacej povinnosti voči maloletej dcére, ale vzhľadom na jej finančné pomery a ďalšiu vyživovaciu povinnosť, výšku výživného určil iba v minimálnom rozsahu.

Je preukázané, že maloletá matka sa o svoje dieťa osobne stará od jeho narodenia a naučila sa všetky základné podmienky pre túto starostlivosť o dieťa počas pobytu v ústave. Súd preto maloletej matke priznal rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu k osobnej starostlivosti o maloletého syna C..

Matka je maloletá a otcovstvo voči maloletému C. zatiaľ nie je určené. Preto súd maloletému C. ustanovil poručníka starého otca - otca maloletej matky. Súd vymedzil ustanovenému poručníkovi práva a povinnosti vyplývajúce z tejto funkcie a sú predpoklady k tomu, aby starý otec dieťaťa tieto povinnosti aj riadne vykonával v prospech maloletého dieťaťa.

Výrok o trovách konania sa opiera o ustanovenie § 146 ods. 1 písm. a/ O s p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie, nakoľko sa účastníci tohto práva vzdali na pojednávaní a s rozsudkom súhlasili.